

Blog 2: KAKO POTOPITVENE TEHNOLOGIJE ODPIRAJO NOVE PRILOŽNOSTI ZA LITERARNI IN FILMSKI TURIZEM V SLOVENIJI

V zadnjih letih se v evropskem turizmu povečuje zanimanje za to, kako lahko nove tehnologije – od **virtualne (VR) in razširjene resničnosti (AR)** do **umetne inteligence (AI)** – spremenijo način, kako doživljamo literarna in filmska prizorišča. Projekt **UPLIFT (Unlocking the Potential of Immersive Literary and Film Tourism)** je eden ključnih primerov tega trenda.

Kaj je UPLIFT?

UPLIFT je **evropski projekt**, ki pomaga turistični industriji in izobraževalnim organizacijam uvajati potopitvene tehnologije v turistične ponudbe – posebej na področju *literarne in filmskega turizma*. Gre za praktičen odgovor na povpraševanje po globljih in bolj angažiranih izkušnjah, ki obiskovalca aktivno vključijo v zgodbo kraja ali produkta.

Projekt združuje partnerje iz več evropskih držav, med katerimi je tudi **VSGT Maribor iz Slovenije** – strokovna institucija, ki prispeva znanje s področja digitalnega marketinga in potopitvene tehnologij v turistično izobraževanje ter povezovanje ponudnikov z novimi digitalnimi pristopi.

Kaj UPLIFT prinaša v prakso?

UPLIFT ponuja več ključnih komponent:

- **Raziskovalne študije in zbirke dobrih praks:** dokumenti, ki predstavijo, kako AR, VR in AI že spreminjajo turistične zgodbe in povezave z literarno ali filmsko dediščino.
- **Delavnice in usposabljanja:** praktične izkušnje za turistične strokovnjake in študente, kjer se učijo ustvarjati potopitvene vsebine.
- **Zbirka primerov in navdihov:** ideje, ki jih podjetja in destinacije lahko uporabijo za lastne potopitvene izkušnje (npr. digitalni filmi, interaktivne literarne poti, virtualni vodeni ogledi).

Te vsebine odpirajo **biblioteko primerov in poročil**, ki navdihujejo ponudnike, kako lahko z AR/VR dopolnjujejo zgodbe v prostoru in času, ne da bi obiskovalca preprosto “informirali” – ampak ga *povabili v zgodbo*.

Slovenija in potopitveni turizem

Slovenija je v UPLIFT vključena kot primer države z izrazitim poudarkom na **gostinstvu, kulturni dediščini in naravi**, kjer potopitvene tehnologije lahko ustvarijo nova navdihujoča doživetja. VSGT Maribor kot partner povezuje izobraževanje in prakso ter omogoča, da slovenski ponudniki in študenti razvijajo inovativne projekte – od **digitalnih književnih poti do filmov, ki se “oživijo” z AR elementi**.

Zakaj je to pomembno?

- **Poglobljene interakcije:** obiskovalec dobi aktivno vlogo v pripovedi, ne samo pasivnega opazovalca.
- **Dodana vrednost digitalne izkušnje:** potopitvene tehnologije lahko *razširijo* obisk – tako prostorsko kot časovno - čas interakcije.
- **Nova niša za ponudnike:** nezasičene digitalne izkušnje postajajo konkurenčna prednost.

- **Usposabljanje naslednjih generacij:** digitalne veščine so zdaj del turističnega poklica.

Zaključek

Potopitvene tehnologije niso samo tehnični eksperiment – postajajo **orodje za preoblikovanje načina, kako pripovedujemo zgodbe krajev, književnih junakov ali filmskih prizorišč**. Projekt UPLIFT kaže, da je prihodnost turizma digitalno bogata, kjer tehnologija ne nadomešča fizičnega obiska, ampak ga *poglobi*.